№ 228. Piątek 3. Października 1856. Rok Gazecie 46.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Środy, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Insercya od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.
Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Sprawy krajowe.

(Nowiny dworu. — Uchwały na przyjęcie Cesarstwa w Wenecyi. — Arcyksiążę Karol Ludwik z powrotem w Inspruku. — Składka na pogorzelców Mielca rozpisana z rozkazu ministeryalnego.)

Wiédeń, 30. września. Dwór Najwyższy obchodzić będzie w przyszłą sobotę w gronie familijnem w Ischl uroczystość imienin Jego Ces. król. Apostolskiej Mości i Jego Cesarzewiczowskiej Mości Arcyksięcia Franciszka Karola. W tych dniach wyjeżdżają Ich Mość Cesarstwo w towarzystwie księżny Ludwiki Bawarskiej i księżniczki Heleny do Ischl.

Jego Cesarska Mość przybył wczoraj z Schönbrunu do Wiédnia i raczył udzielać liczne audyencye.

J. M. Król Grecki Otto w towarzystwie Wielkiej księżny Hessen-Darmsztadzkiej i księżny Modeńskiej, przybył dnia 26. b. m. rano z Berchtesgaden do Salzburga w odwiedziny do Jej Mości Cesarzowy Karoliny Augusty. Po południu zwiedziwszy muzeum krajowe w Salcburgu odjechał Jego królewska Mość z powrotem do Berechtesgaden.

Rada gminna Wenecyi przyzwoliła na nadzwyczajnem posiedzeniu swojem z 24. września jednogłośnie wydatki przeznaczone na uroczystości, którémi mają być uczczone przybycie i pobyt Ich Mości Cesarstwa i mianowała komisyę, która ma zająć się uchwalonem upiększeniem cesarskiego pałacu.

— Jego Cesarzew. Mość najdostojniejszy Arcyksiążę Namiestnik Karol Ludwik przybył 27. b. m. o godzinie $9^1/_2$ wieczór do Insbruku.

— Podług doniesienia c. k. prezydyum rządu krajowego w Krakowie, zostało miasteczko Mielec w obwodzie tarnowskim, dotknięte 24. z. m. strasznym pożarem. (Wiadomość podana w kronice Gaz. Lwow. nr. 200.) Szerzący się z nadzwyczajną szybkością ogień pochłonął do szczętu zabudowania c. k. urzędu powiatowego, pocztę, koszary żandarmeryi i straży finansowej, synagogę ze szkołą żydowską i 60 do 70 domów. Skutkiem tego pożaru, w ciągu którego mieli nieszczęśliwi mieszkańcy zaledwie tyle czasu, że mogli ocalić swe życie i małą cząstkę swych ruchomości, zostało do 1000 ludzi bez przytułku i wystawionych na największy niedostatek. Szkoda wyrządzona wynosi 173.093 złr. 30 kr. i okazuje się przeto nagląca potrzeba pospieszyć z pomocą tym nieszczęśliwym, dla których rozpisano już składkę w krakowskim okręgu administracyjnym. Względy te skłoniły pana ministra spraw wewnętrznych urządzić na wsparcie pogorzelców mieleckich w kilku krajach koronnych dobroczynne składki, którym każdy przyjaciel ludzkości życzyć powinien jak najlepszego skutku.

Hiszpania.

(Wiadomości bieżące. — Depesza z 25. września.)

Wydalonym żerantom kilku tutejszych dzienników politycznych pozwolono wrócić do Madrytu. — Według doniesień dziennika *Novedades* odbędzie Królowa wkrótce przegląd tych wojsk, które podczas ostatnich wypadków stały załogą w Madrycie, a przy tej sposobności rozda przyznane im już chorągwie, ordery itd. Ten sam dziennik zawiera także wiadomość, że poseł w Paryżu otrzymał polecenie wydać p. Gonzales Bravo na żądanie paszporta z powrotem do Hiszpanii. — Według *Epoca* zajmie Narvaez pomieszkanie w tutejszym hotelu p. Santa Marca, gdzie już przyrządzono dlań apartamenta. — Dla porozumienia się z kuryą rzymską wysłany być ma do Rzymu poseł nadzwyczajny — jak słychać pan Luzuriaga.

— Ścigają teraz usilnie bandę insurgentów w górach pod Toledo.

Depesza z **Madrytu** z 25. września donosi: „Dekret królewski mianuje pana Rivadeneira dyrektorem sprzedaży dóbr narodowych, a pana Sierra dyrektorem skarbu. — Komisya zajmująca się kwestyą względem rady państwa przedłoży już wkrótce swoje sprawozdanie. — W arsenałach morskich panuje wielki ruch.“

Francya.

(Konzulaty rosyjskie. — Pomieszkania robotnikom wyznaczone. — Proces z koleją żelazną. — Sprzedaż w Neuilly. — Trzęsienie ziemi w Konstantynie. — Nowy port wojenny. — Drożyzna i wysokie czynsze.)

Paryż, 26. września. Rosyjskim jeneralnym konzulom panom Kuster w Paryżu i Chwostow w Marsylii, jako też rosyjskiemu konzulowi panu Thal w Hawrze nadana została władza wykonawcza. W Belleville i Batignolles, gminach stanowiących niejako przedmieścia Paryża, wyznaczono kilku rodzinom robotników pomieszkania na koszt gminy. — Minister wojny żąda od kilku towarzystw kolei żelaznych wynagrodzenia w sumie 6 milionów za to, że podczas wojny oryentalnej, wbrew wyraźnym warunkom kontraktu, niedostawiały powierzonych transportów z większym pospiechem. Towarzystwa tłumaczą się, że liweranci niezalecali im bynajmniej pospiechu. Najwyższa komisya kolei żelaznych, której przedłożono tę sprawę, nakazała wytoczyć śledztwo. — Wczoraj sprzedano znowu w byłym parku Neuilly, gdzie wznosi się już kilkadziesiąt przepysznych wil, 23 czastkowych gruntów, obejmujących razem przestrzeń 32.440 metrów. Cena wywołania wynosiła 181.000 franków (5 fr. 50 cent. za metr); zapłacono zaś o 94.800 fr. więcej, tak, że 1 metr wypadł na 8 fr. 50 centymów. — Z Marsylii donoszą pod dniem 24. września, że przywóz zboża wynosił od dwóch dni 70.000 hektolitrów. Eskadra ewolucyjna stała jeszcze w Tulonie. — W Konstantynie i Setyfie było znowu trzęsienie ziemi.

Podług doniesienia w *Messager de Bayonne* ofiarował Cesarz ostatniej środy majtkom okrętu „Glaneure,“ który rozbił się w pobliżu Bayonny z ocaleniem załogi jednak 2000 franków, by wynagrodzić im osobiste ich straty. Podług tego samego dziennika miał Cesarz podczas wycieczki swej do St. Jean-de-Luz w pobliżu Bayonny powziąć myśl założyć w tem miejscu port wojenny. Rząd francuski zajmuje się już od dawna planem założyć port wojenny na Oceanie, a w St. Jean-de-Luz robiono już dawniej studya w tej mierze. Koszta budowli obliczono wtedy na 10 milionów franków.

— *Monitor* ogłosił następujący artykuł: Wysokie ceny najmu, tem dotkliwsze przez podrożenie od czterech lat żywności, sprawiły między paryską ludnością ucisk, który zwrócił na siebie całą uwagę i staranność Cesarza. Jego ces. Mość kazał sobie przedłożyć obszerne sprawozdanie o składzie rzeczy; w szczególności czyli podwyższenie czynszu za pomieszkanie należy przypisać temu, że stare domy spieszniej walono niż nowe stawiano, a nadewszystko czyli prędko przywrócona będzie równowaga. Na to podwójne pytanie odpowiadają następujące z urzędowych źródeł czerpane liczby. Z rozporządzenia prefektury Sekwany zniesiono w Paryżu w roku 1852 domów 250, w r. 1853 — 515, w roku 1854 — 299, w r. 1855 — 320, a w r. 1856 181 domów, za które razem w drodze wywłaszczenia zapłacono 126,211.549 fr. Zamierzono na rok 1857 wywłaszczenia nie dotkną nad 100 domów. Nowe budowle i powiększenia starych gmachów wynosiły według podania i detaksacyi jeneralnej dyrekcyi stałych podatków w roku 1852: 638 domów w wartości najmu 1,400.000, a w wartości przedaży 28,000.000 fr., w r. 1853: 1095 domów, wartość najmu 4,700.000, wartość przedaży 94 mil. fr.; w r. 1854: 1205 domów, wartość najmu 7 mil., wartość przedaży 140 mil.; w r. 1855: 1614 domów, wartość najmu 10 mil., wartość przedaży 200 mil.; w r. 1856: 2000 domów, wartość najmu $12^1/_2$ mil., wartość przedaży 250 mil. fr. — liczba ogółowa: 655 domów, wartość najmu 25,600.000, wartość przedaży 712 mil. fr.

Cyfry okazują: 1) że liczba domów zniesionych, która już w roku 1855 znacznie się zmniejszyła, w roku 1857 jeszcze bardziej się zmniejszy; 2) że liczba i wartość nowych budowli przewyższyła o wiele liczbę i wartość domów zniesionych. Podwójny ten stosunek, tak szybko zmniejszający się pod względem domów zniesionych, a tak znacznie powiększający się pod względem nowych budowli, powinien uspokoić umysły i zapewne wywrze niezadługo pomyślny wpływ na cenę najmu. — Podwyższeniu najmu sprzyjała chwilowa trudność pomieszkania w dzielnicy, gdzie znoszono domy, a przytem i powiększenie się ludności paryskiej. Obliczenie w r. 1856 okazuje w samej rzeczy, że ludność ta w ostatnich pięciu latach powiększyła się o 121.071 dusz, to znaczy więcej niż o dzie-

siątą część; lecz za to wykonane od pięciu lat budowle w kwocie 712 mil. mogły im zapewnić dostateczne zaopatrzenie. Prawda, że dla tych nowych budowli niestarano się bezpośrednio o małe pomieszkania na najem, lecz za to dawano z rozkazu Cesarza znaczne zaliczki na budowanie pomieszkań dla robotników; w specyalnych tych przedsiębierstwach liczą już 604 domów dla bezżennych i 1171 domów dla familii, w ogóle 1775 domów, z których 948 jest obecnie już zamieszkałych a 827 na ukończeniu. Podobne zaliczki ofiarowano każdemu, ktoby nowy dom wybudował, każdemu właścicielowi starego domu, któryby chciał piętra swego domu na małe pomieszkania podzielić. Zachęta, a przedewszystkiem ogromna masa nowych pomieszkań, które już teraz są lub wkrótce będą do dyspozycyi, wywrą niezawodnie szybki i zbawienny wpływ na zniżenie ceny małych pomieszkań.

Należy zresztą zważyć, że roboty budownicze, które w roku 1850 wynosiły tylko 22 mil., w r. 1851 tylko 26, a w r. 1852 tylko 28 mil., podniosły się w ostatnich pięciu latach tak dalece, że w r. 1856 stanęły na 250 mil. franków, nieliczące w to budowli publicznych. Jeżeli 126 mil. fr. wydanych w ostatnim czasie na zniesienie domów przyczyniły się do podrożenia najmu, tedy 712 mil. fr. wydanych na wystawienie nowych budowli i wszystkie połączone z tem wydatki poboczne, dostarczyły dla pracującej klasy tak wielkiej masy roboty, a tem samem przyczyniły się także do podwyższenia płacy, która ten chwilowy ucisk złagodzić mogła. Na wszelki sposób to pewna, że liczba nowych budowli przewyższa daleko liczbę domów zniesionych i wkrótce musi nastąpić to dla najmu, co zawsze w handlu następowało: udowodniony dostatek towaru pociąga za sobą koniecznie spadnięcie ceny.

Szwajcarya.

(Poselstwo rady federacyjnej. — Wniosek komisyi w sprawie Neuenburskiej.)

Berna, 26. września. Rada federacyjna przedłożyła zgromadzeniu związkowemu poselstwo, które po krótkim przeglądzie ostatnich wypadków w Neuenburgu zakończyła tem oświadczeniem:

„Dyplomatyczni zastępcy innych mocarstw nie przedsiębrali w tej sprawie przeciw nam żadnych kroków, wyjąwszy, że niektórzy z nich korzystając z swego stanowiska, bądź urzędownie, bądź prywatnie zalecali łagodne postępowanie z więźniami. My jednakże mogliśmy w tym względzie powoływać się spokojnie na udowodnione wszechstronnie postępowanie, że więźniowie ci doznają wszelkich względów, na jakie dozwalają tylko zachodzące stosunki. Jeżeli zaś mamy wkońcu oznaczyć jeszcze stanowisko, z jakiego mogłyby być wytoczone w tej mierze układy dyplomatyczne, tedy dałoby się to naszem zdaniem uskutecznić na tej zasadzie tylko, jeśli uznana zostanie zupełna niezawisłość kantonu Neuenburga od wszelkiego zagranicznego związku. Wszelkie żądanie, nieoparte na tej zasadzie, odrzucimy bez najmniejszej wątpliwości. Zresztą sądzimy także, że nie do nas należy zrobić pierwszy krok w tej mierze. Tymczasem będzie władza sądowa wypełniać spokojnie swój obowiązek, i by zapobiedz naprzód wszelkiemu zakłóceniu sprawiedliwości i przytłumić natychmiast w zarodzie każdy zamach wymierzony na nią, uważamy za rzecz potrzebną i stosowną, ażeby kanton Neuenburg aż do dalszych rozporządzeń, mianowicie aż do ukończenia śledztwa pozostał obsadzony wojskiem federacyjnem.“

Przyjęto jednogłośnie wniosek komisyi, że neuenburscy republikanie przysłużyli się ojczyźnie, że postępowanie rady federacyjnej godne pochwały, i że się ją uprasza postępować dalej tą drogą.

Włochy.

(Połączone eskadry w Nizie. — Nowy poseł piemoncki w Konstantynopolu. — Wiadomości bieżące. — Baron Hübner powraca. — Konwencya między Sardynią i Holandyą. — Willa Avigdor. — Bieżące.)

W zatoce **Nizzy** będą stać podczas pobytu Jej Mości Cesarzowy Matki rosyjskiej oprócz sardyńskiej także rosyjska, angielska i francuska eskadra. Komenda marynarki w Genuy otrzymała już odnośne uwiadomienie.

Podług doniesienia w *G. di Verona* obejmie jenerał Giacomo Durando w miejsce hrabiego Mossi posadę posła piemonckiego w Konstantynopolu.

Z Genuy donosi *Cattolico:* Podług wszelkiego prawdopodobieństwa zostaną Dominikanki usunięte z klasztorów Sgo Jakóba i Filippa, gdyż ministeryum chce na co innego użyć tych budynków. W więzieniu galarowem w Genuy zamordowało dwóch zbrodniarzy trzeciego za pomocą zaostrzonych gwoździ; gdy nadeszła straż, poddał się jeden z morderców, drugi zaś bronił się zapalczywie, i został zastrzelony w walce.

Jak słychać, zamyślał Jego Excelencya baron Hübner opuścić Neapol 25. września, odwiedzić w przejeździe Loretto i Ankonę, a około 8. października powrócić do Wiednia.

Gazeta piemoncka z 23. września ogłasza dekret królewski względem wykonania konwencyi, zawartej między rządami Sardynii i Holandyi co do stanowiska obustronnych konzulów. — Paropływ rządowy „Monzambano“ przybył z Genuy do Nizzy z meblami, przeznaczonemi do wili Avigdor, gdzie ma zamieszkać Cesarzowa Matka rosyjska.

Z Florencyi donosi *Monitore Toscano* z 22go września: „Wielkoksiążęca familia powróciła przedwczoraj w najlepszem zdrowiu z wód w Lukka do stolicy; u wód wspomnionych znajduje się od kilku dni Jego królewicz. Mość Książę Jerzy z Saksonii.“

Niemce.

(Przesilenie giełdy. — Cesarzowa rosyjska oczekiwana w Dreznie. — Zakaz gazety augsburskiej w Prusiech.)

Frankfurt, 26. września. Na szczególne zaproszenie tutejszej izby handlowej zebrali się wczoraj w lokalu towarzystwa giełdowego najznakomitsi tutejsi bankiery i kupcy, by naradzać się nad teraźniejszem przesileniem giełdy dla braku srebra i nad środkami do uchylenia tej niedogodności. Gdy niezdołano się zgodzić na przedłożone wnioski, mianowicie na przyjęcie pruskiej monety drobniejszej do wypłaty weksli i na wydanie drobnych pieniędzy papierowych za złożeniem złota, postanowiło zgromadzenie mianować komisyę z upoważnieniem bliżej rozważyć tę sprawę. Komisya ta złożona z pp. K. M. Rothschild, Grunelius, W. F. Jaeger, Rafael Erlanger, Ch. de Bary i Ph. Donner odbędzie dziś wieczór pierwsze posiedzenie.

Berlin, 26. września. Jej Mość Cesarzowa Matka rosyjska wyjechała, jak donoszą, 23. b. m. z Moskwy i przybędzie 30go do Warszawy. Podług programu podróży uda się Jej Ces. Mość do Nizzy na Wrocław, Gorlicę, Drezdno, Mnichów itd. Dnia 2go października przybyć ma do Drezdna.

Dziennik *Preuss. Staats-Anzeiger* z 28go b. m. zawiera następujące ogłoszenie:

„Gdy już kilkakrotnie przedtem skazywały sądy pruskie podług przepisów 50. §. ustawy o prasie z 12go maja 1851 na zniszczenie pojedyncze numera augsburgskiej gazety powszechnej, zakazuje się teraz na mocy §. 52. tej ustawy dalsze rozszerzanie wspomnionej gazety pod zagrożeniem kar zawartych w §. 53.

Berlin, 25. września 1856.

Minister spraw wewnętrznych *Westphalen*.“

Królestwo Polskie.

(Mianowania i ułaskawienia.)

Warszawa, 27. września. *Gazeta Warszawska* ogłasza następujące mianowania na mocy rozkazu cesarskiego z dnia 26go sierpnia: Koniuszy Dworu książę Czetwertyński mianowany został wielkim koniuszym. Koniuszy Dworu hr. Wielhorski mianowany wielkim mistrzem Dworu cesarskiego. Łowczy Dworu hr. Gudowicz wielkim łowczym Dworu cesarskiego. Rzeczywisty radca tajny hr. Potocki wielkim mistrzem Dworu cesarskiego przy zachowaniu godności członka rady państwa. Radca tajny Tęgoborski, członek rady państwa, rzeczywistym radcą tajnym. Radca tajny senator Norow, minister oświecenia narodowego, członek rady szkół wojskowych, mianowany został rzeczywistym radcą tajnym przy zachowaniu swoich obowiązków. — Szambelan hr. Uruski, marszałek szlachty gubernii Warszawskiej, oraz radca stanu: Raselli, starszy urzędnik kancelaryi sekretaryatu stanu Królestwa Polskiego i Małkowski, starszy urzędnik w komisyi przygotowawczej do rewizyi i ułożenia praw tego Królestwa mianowani zostali rzeczywistymi radcami stanu. Radca kolegialny Ordyłowski radcą stanu.

Na przedstawienie Księcia Namiestnika Królestwa Polskiego pozwolił Cesarz Aleksander na zasadach ukazu z 27. maja r. b. powrócić do kraju wychodźcom polskim Hypolitowi Młochowskiemu i Feliksowi Gołońskiemu (vel Gołowskiemu).

Rosya.

(Ukazy cesarskie względem Odnodworców i rekrutacyi żydów.)

Dzienniki petersburgskie ogłaszają następujące ukazy cesarskie do rządzącego senatu:

Zwracając wzgląd na porządek ustanowiony dla odzyskania za pomocą służby, przez jednodworców tak wewnętrznych jako i zachodnich gubernii cesarstwa utraconej przez ich przodków szlacheckiej godności, zauważyliśmy, iż według przyjętych obecnie prawideł, wydawane im ze szlacheckich deputackich zgromadzeń, na zasadzie przedstawionych jasnych i bezsprzecznych dowodów o szlacheckiej ich rodowitości świadectwa, nieodbicie potrzebne dla wejścia do służby wojskowej i otrzymania rangi oberoficerskiej, brane bywają od nich i już się im niezwracają, jeżeli oni z jakiejkolwiek choćby i niezależnej od nich przyczyny, nie będą do niej przyjęci, lub wszedłszy do niej nie dosłużą się rangi ober-oficerskiej. Pragnąc izby wszyscy wierni nasi poddani wszelkich stanów mogli w każdym czasie bez przeszkody korzystać ze wskazanych prawem środków zachowania i odzyskania praw należących się im ze służby lub z urodzenia. Rozkazujemy: wyżej wymienione we względzie jednodworców prawidło, jako mogące w pewnych przypadkach być dla nich uciążliwem, znieść i zamiast niego w 3. punkcie artykułu 232 praw o stanach, zamieścić postanowienie następujące.

Jeżeli jednodworzec, otrzymawszy takie od zgromadzenia szlacheckiego świadectwo, nie zdoła na jego zasadzie wejść do służby wojskowej, albo dla jakiejkolwiek od niego nie zależącej przyczyny nie będzie do niej przyjętym, albo też po wejściu do służby dla słabości zdrowia lub innych nadzwyczajnych okoliczności nie dosłuży się rangi oberoficera, wtedy na zasadzie wydanego już mu świadectwa będą mogli wchodzić do służby wojskowej i odzyskać sobie przez nię prawa szlachectwa prawe jego dzieci.“

Rządzący senat nie omieszka uczynić stosownego w tym względzie rozporządzenia.

2. Pragnąc ulżyć starozakonnym pełnienia powinności rekruckiej i usunąć napotykane w tym względzie nieoogodności, rozkazujemy: 1) Rekrutów ze starozakonnych pobierać w stosunku równym

z innemi stanami i głównie z nieosiadłych i nie trudniących się żadną użyteczną pracą, i tylko w braku pomiędzy nimi zdatnych ludzi, uzupełniać niedostającą liczbę z kategoryi starozakonnych, uznanych, według uczynionej klasyfikacyi, za pożytecznych. 2) Rekruci starozakonni mają być przyjmowani w takimże wieku i z takiemi kwalifikacyami, jakie są przepisane dla rekrutów innych stanów, i skutkiem togo przestać brać do wojska nieletnich starozakonnych. 3) W pozyskaniu zalegających rekrutów postępować na zasadzie praw ogólnych rekrutów w sposobie sztrafu za zaległość, zaprzestać. 4) Starozakonnym zapisanym w spisie na stowiorstowej od austryackiej i pruskiej granicy odległości, wyjąwszy tych, którzy znajdując się w miejscach pięćdziesięcio-wiorstowej odległości od granicy, rozkazem najwyższym z d. 7. stycznia 1850r. wskazani zostali do przesiedlenia, pozwolić pełnić powinność rekrucką na ogólnej, z innemi stanami zasadzie, w naturze lub w pieniądzach, za opłatą po trzysta rubli za rekruta, jeżeli wszakże osoby te należą do kategoryi osiadłych lub użyteczną pracą trudniących się, lub o pożyteczności swojej złożą świadectwa od gminy, i jeżeli przytem ten, za którego wnoszą się pieniądze, nie będzie zalegał, po dzień opłaty, w podatkach i ziemskim poborze. Wypłaty powinny być wnoszone do kas powiatowych w ciągu pierwszej połowy terminu, dla zaciągu rekrutów naznaczonego; w razie uchybienia terminu, zastępstwo pieniężne nie będzie dopuszczone i ten, na którego przypada kolej, powinien być oddany do wojska. 5) Prawidła czasowe, postanowione, w sposobie próby, roku 1853, dozwalając gminom i pojedynczym starozakonnym oddawać za siebie do wojska pojmanych spółwyznawców swoich niemających paszportów, zostają zniesione.

Rządzący senat nie omieszka uczynić stosownego w tym względzie rozporządzenia. *Aleksander.*

Moskwa 26. sierpnia 1856 roku.

(Manifest Cesarski. — Dokończenie ob. nr. 227 Gaz. Lw.)

XXXII. Skazanych na karę lub zapłatę za defraudacyę leśną, zabór. podpalanie i inne przekroczenia ustaw leśnych (art. XX) lub przepisów i prawideł o spławianiu statków i drzewa, uwolnić od kary i opłaty pieniężnej, a tych z pomiędzy nich, którze za te przekroczonia już oddani zostali do rot aresztanckich lub są osadzeni w innych więzieniach, uwolnić od aresztu i kary pieniężnej, jeśli tylko nie popełnili przy tem innego jakiegobądź, nie odnoszącego się do naruszenia wyżej przytoczonych ustaw i przepisów występku, za które w kodeksie z d. 15. sierpnia 1845 r. oznaczone są kary, połączone z utratą wszelkich praw stanu, albo też wszystkich szczególnych praw i przywilejów osobiście i według stanu osądzonemu przynależnych, lub wreszcie z utratą niektórych osobistych praw i przywilejów, określonych w art. 53 kod. z d. 15 siepnia 1845 r. Uwolnić także od kary pieniężnej skazanych na takową za sprzedaż lub zamianę drzewa wydanego im bezpłatnie dla użytku własnego, i umorzyć kary, wymierzone na włościan dóbr państwa i innych kolonistów, lub straż leśną i oficerów korpusu leśnego za niedozór, skoro defraudacya leśna lub inne przekroczenia ustawy leśnej popełnione zostały przez niewiadomych sprawców, lub jeśli winowajcy nie są w stanie zapłacić przypadających za to należytości pieniężnych.

Kary pieniężne, przypadające za defraudacyę leśną i inne przekroczenia ustawy leśnej na korzyść osób prywatnych lub stanów, nie umarzają się.

XXXIII. Tym, którzy wydalili się bez prawnych paszportów z miejsca swego zamieszkania, lub zupełnie z granic ojczyzny, jeśli nie popełnili żadnego innego występu, ulegającego jednej z kar głównych lub poprawczych, połączonych z pozbawieniem wszelkich szczególnych, osobiście i wedłu stanu przynależnych praw i przywilejów, lub też z utratą niektórych osobistych praw i przywilejów, określonych w art. 53. kodeksu z d. 15. sierpnia 1854 r.: udzielić przebaczenie, jeśli przebywający wewnątrz państwa — nie poźniej jak sześć miesiący, a ci którzy się wydalili za granicę — w ciągu roku od dnia ogłoszenia niniejszego manifestu, stawią się przed swą zwierzchnością, lub w właściwych swych miejscach zamieszkania, albo też, jeśli mają prawo przemieszkiwać w Rosyi, gdzie im się podoba, w granice państwa. Osobom, które pozostały za granicą dłużej nad termin zakreślony ich paszportem, za powrotem do Rosyi wszelkie, mogące od nich przypadać, za to przetrzymanie terminu należności pieniężne umorzyć (art. XIII p. I.)

XXXIV. Władze obowiązane są skończonych i kończących się na mocy niniejszego manifestu sprawach zawiadamiać, porządkiem zwierzchniczym, rządzący senat.

XXXV. Obwinieni, będący pod śledztwem lub sądem i mający na mocy niniejszego manifestu być od kar uwolnieni, którzyby żądali dla uniewinnienia się wyprowadzenia zupełnego śledztwa i wydania co do nich ostatecznego wyroku, mogą w ciągu jednego roku, licząc od ogłoszenia tegoż manifestu, zanosić stosowne o to prośby. Również pozostawionem jest woli każdego, ktoby za czyny przed ogłoszeniem rzeczonego manifestu dokonane, był następnie pod jego przepisy podciągany, a z dobrodziejstwa onych korzystać nie zamierzał, oświadczyć żądanie o rozpoznanie sprawy na drodze sądowej zwyczajnej, lecz to uskutecznić winien przed upłynieniem jednego miesiąca od daty objawienia mu zapadłej względem niej decyzyi. Wszakże w razie bezskutecznego przejścia drogi sądowej, przez jednych i drugich, ułaskawienie z mocy niniejszego manifestu dla nich miejsca mieć nie będzie.

XXXVI. Postanowienia tego manifestu, z wyjątkiem artykułów: XIX, XXI—XXVI, XXVIII, XXXI, XXXIII—XXXV, rozciągnięte być mają i na zostających na służbie w zarządach wojenno-lądowym i morskim. O porządku uwolnienia od kar osób, do tych zarządów należących, wydane będzie do ministerstw wojny i morskiego oddzielne rozporządzenie.

XXXVII. Ukazy, przez które objaśniane były rozmaite artykuły najwyższych manifestów: z 1. stycznia i 22. sierpnia 1826, 16. kwietnia 1841 i 27. marca 1855 roku, winny przewodniczyć także w zastosowaniu prawideł niniejszego manifestu. W razie mogących wyniknąć przytem wątpliwości, wszystkie władze podległe rządzącemu senatowi, oraz zarządy główne, obowiązane są czynić stosowne przedstawienia do senatu, który w wypadkach przekraczających jego władzę, uprasza porządkiem przepisanym, naszej decyzyi.

XXXVIII. O ulgach i innych łaskach dla poddanych naszych Królestwa Polskiego i Wielkiego księstwa Finladzkiego wydają się oddzielne postanowienia.

Dan w pierwszo-stołecznym grodzie Moskwie, dnia dwudziestego szóstego miesiąca sierpnia, roku Pańskiego tysiąc ośmsetnego pięćdziesiątego szóstego, a panowania naszego drugiego.

(Podpisano) *Aleksander.*

Księstwa Naddunajskie.

(Pogłoska o ustąpieniu Bolgradu ze strony Rosyi. — Przedłużenie okupacyi. — Bank mołdawski.)

Dziennik *Preuss. Korresp.* zawiera następujący list z **Jass** z 17. września: „Główną nowinę jest załatwienie trudności, na jaki natrafiła komisya regulająca granicę względem Bolgradu. Z Ismaiłowa donoszą z wiarogodnego źródła, że Rosya zrobiła i tę ważną koncesyę odstępując Bolgrad Mołdawii. — Znowu usunięto kilku urzędników z czasów księcia Ghiki. — Wojska austryackie nie prędko opuszczą Mołdawię, gdyż temi dniami zawarła intendantura armii nowe kontrakty liwerunków na kilka miesięcy. — Krajowy bank mołdawski, który podług treści przywileju miał 19. b. m. rozpocząć czynność swoją, będzie jak słychać, jeśli do tego czasu nienadejdzie potwierdzenie cesarskie, załatwiać tymczasowo sprawy swoje jako bank prywatny, z zastrzeżeniem jednak swoich praw i przywilejów."

Grecya.

(Przydłużenie okupacyi.)

Wiadomości z **Aten** są z 20. września. Kontrakty liwerunku żywności dla angielsko-francuskiej załogi w Pireju zostały znowu zawarte na 3 miesiące.

Turcya.

(Uzbrojenie naprzeciw Montenegru. — Obliczenie ludności. — Rosyjski gmach rządowy. — Stawienie latarni morskich. — Paropływ francuski „Lyonais.")

Wiadomości z **Konstantynopolu** są z 19. września. Podług doniesienia w *Osservat. Triest.* wysłał książę Danilo ajentów z propozycyą pokoju do Abdi Basza. Mimo tego nieprzestaje wys. Porta wysyłać wojsk i znacznej amunicyi, i Abdi Basza będzie mógł już wkrótce zapewne rozpocząć kampanię z znacznemi siłami. Do Antiwari odeszło 90 dział pozycyjnych w obronę granicy, by odpierać na przyszłość wszelkie napady Montenegrynów. — Z rozporządzenia ministerstwa rozpocznie się wkrótce powszechne obliczenie ludności. — Rosyjski pałac w Pera został już stanowczo oddany władzom rosyjskim, gdyż ukończono już wszelkie reparacye i odnowiono herb rosyjski.

— Dziennikowi *Pays* donoszą z nad brzegów Dunaju, że rząd turecki postanowił pociągnąć linię latarni morskich na czarnem morzu od ujścia Dunaju „Kilia" wzdłuż nowej granicy mołdawskiej aż do prawego brzegu Prutu powyżej Reni. Długość tej linii wynosiłaby 60 mil morskich, i ułatwiłaby wielce tak uciążliwą dziś żeglugę na rzece. Na głównych punktach ma być użyte światło elektryczne, gdyż przedziera się przez najgrubszą mgłę nawet.

Belgrad, 17go września. Francuski paropływ „Lyonais", który jak wiadomo ugrzazł na mieliźnie, wydobył się wreszcie po wezbraniu rzeki z kilkudniowych deszczów, i przybył przed dwoma dniami do zatoki tutejszej. Zajmują się tu już oddawna tym planem, by za pomocą tego i kilku innych jeszcze oczekiwanych paropływów zaprowadzić regularną żeglugę parową między Belgradem i Galaczem wzdłuż serbskiej, wołoskiej i tureckiej granicy. Temi dniami przybył tu nowy jeneralny konzul rosyjski pułkownik Miłoszewicz.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Paryż, 30go września. Słychać, że baron Hübner odjechał z Neapolu do Wiednia. — *Monitor* donosi, że Cesarz wczoraj (dnia 29.) odjechał do Bayonny. Ich Mość Cesarstwo odjadą dziś do Bordeaux, gdzie dzień jeden zabawią. Dnia 1. października przybędą do St. Cloud. — Dziennik *Pays* mówiąc o najnowszym okolniku rosyjskim, nazywa go przedwczesnym, niestosownym i słabym.

Konstantynopol, 24. września. Wysłano znowu świeże oddziały wojsk na granicę montenegryńską. Komisya w sprawie Księstw naddunajskich nierozpoczęła jeszcze swej czynności. Cholera pojawia się tu sporadycznie; wypadków epidemicznych niebyło. Droga handlowa do Persyi otwarta. Nakazano konskrypcyę ludności w Konstantynopolu. W tych dniach pojmano liczną bandę złodzieji. Pruska korweta „Danzig" zawinęła do ujść Suliny.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 2. października.

Ks. Radziwił, pes. ros. sekr. koleg., z Wiednia. — Hr. Ostroróg Leon, z Tarnopola. — Hr. Baworowski Włod., z Złoczowa. — PP. Wiszniewski Hen-

ryk, z Dobrzan. — Bredt Jakób, c. k. pens. radca, z Dembicy. — Smolka Franc., adw. kraj., ze Stryja. — Glixelli Theodor, z Glinian. — Skrzyński Ludwik, z Nozdrzca. — Ochocki Kalixt, z Krakowa. — Januszewski Teofil, z Ubinia. — Lipiński Karol, z Urlowa. — Wegner Jędrzej, c. k. komis. straży fin., ze Stryja. — Müller Piotr, z Sokołówki. — Horoszkiewicz Alojzy, c. k. insp., z Brodów. — Krumłowski Jan, c. k. koncepista, z Stanisławowa. — Lipiński Gustaw, dr. praw, z Urlowa.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 2. października.

Hr. Zamojski, do Brodów. — PP. Urbański Rud., do Dobrosina. — Malczewski Stanisł., do Staja. — Ullrichsthal Ant., pens c. k. nadkomis., do Tarnopola. — Żurakowski Jan, do Zadurowa. — Sankowski Wojc., do Złoczowa. Brzezany Adolf, pen. c. k. nadkomis., do Brodów. — Głowacki Wład., do Krakowa. — Strojewski Leon, do Tynowa. — Dworski Alex., adw. kraj., do Przemyśla. — Poradowski, c. k. podpułkownik, do Dembicy. — Jankowski Lud., do Bożykowa.

Kurs lwowski.

Dnia 2. października.		gotówka zł.	gotówka kr.	towarem zł.	towarem kr.
Dukat holenderski	mon. konw.	4	47	4	50
Dukat cesarski	„ „	4	52	4	55
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	8	24	8	27
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	$37\frac{1}{2}$	1	$38\frac{1}{2}$
Talar pruski	„ „	1	31	1	33
Polski kurant i pięciozłotówka . . .	„ „	1	11	1	12
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	bez kuponów	80	36	81	7
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	73	54	74	35
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	82	—	83	—

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 2. października.	złr.	kr.
Instytut kupił prócz kuponów 100 po	80	45
„ przedał „ „ 100 po	—	—
„ dawał „ „ za 100	—	—
„ żądał „ „ za 100	81	15
Wartość kupona od 100 złr.	1	—$\frac{2}{3}$

Wiédeński kurs papierów.

Dnia 29. września.			w przecięciu
Obligacye długu państwa	5%	za sto 80 $81\frac{1}{2}$	$81\frac{1}{4}$
detto pożyczki narod.	5%	„ $82\frac{1}{4}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{3}{4}$	$82\frac{5}{8}$
detto z r. 1851 serya B. . . .	5%	„ —	—
detto z r. 1853 z wypłatą . .	5%	„ —	—
Obligacye długu państwa . . .	$4\frac{1}{2}$%	„ 70	70
detto detto	4%	„ —	—
detto z r. 1850 z wypłatą . .	4%	„ —	—
detto detto detto .	3%	„ —	—
detto detto	$2\frac{1}{2}$%	„ —	—
Pożyczka z losami z r. 1834		„ —	—
detto detto z r. 1839		„ 124 $124\frac{1}{2}$	$124\frac{1}{4}$
detto detto z r. 1854		„ 105 $105\frac{3}{4}$ 106	$105\frac{3}{4}$
Obl. wiéd. miejskiego banku	$2\frac{1}{2}$%	—	—
Obl. lomb. wen pożyczki z r. 1850 . .	5%	—	—
Obl. indemn. Niż. Austr.	5%	85	85
detto galicyijskie i węgierskie .	5%	$73\frac{3}{4}$ 74 $74\frac{1}{2}$	74
detto krajów koron.	5%	$79\frac{1}{2}$	$79\frac{1}{2}$
Akcye bankowe		1064 1062 1060	1062
Akcye n. a. Tow. eskp. na 500 złr.		—	—
Akcye c. k. uprz. Tow. kred. dla hand. i przem.		$333\frac{1}{2}$ $334\frac{1}{2}$ $332\frac{1}{2}$	$333\frac{1}{2}$
Akcye kolei żel. Ces. Ferdynanda na 1000 złr.		$2607\frac{1}{2}$ 2585	2595
Akcye Dunajskiej żeglugi parowej na 500 złr.		537 540 542	539

Wiédeński kurs wekslów.

Dnia 29. września.		w przecięciu
Amsterdam za 100 holl. złotych	$87\frac{1}{2}$	$87\frac{1}{2}$ 2 m.
Augsburg za 100 złr. kur.	106 $105\frac{7}{8}$ $\frac{3}{4}$	$105\frac{7}{8}$ uso.
Frankfurt n. M. za 120 fl. na stopę $24\frac{1}{2}$ fl.	$104\frac{3}{4}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{5}{8}$ l.	$104\frac{5}{8}$ 3 m.
Genua za 300 lire nowe Piemont.	—	— 2 m.
Hamburg za 100 Mark. Bank.	$77\frac{3}{4}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{5}{8}$ l.	$77\frac{5}{8}$ 2 m.
Lipsk za 100 talarów	—	— 2 m.
Liwurna za 300 lire toskań.	—	— 2 m.
Londyn za 1 funt. sztrl.	10—11 10 10 10 9	10—10 3 m.
Lyon za 300 franków	$121\frac{1}{2}$	$121\frac{1}{2}$ 2 m.
Medyolan za 300 lire austr.	$103\frac{1}{2}$ $\frac{1}{4}$ $\frac{3}{8}$ l.	$103\frac{3}{8}$ 2 m.
Marsylia za 300 franków	$121\frac{1}{4}$	$121\frac{5}{8}$ 2 m
Paryż za 300 franków	$121\frac{3}{4}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{5}{8}$ l.	$121\frac{5}{8}$ 2 m.
Bukareszt za 1 złoty Para	260	260 31 T. S.
Konstantynopol za 1 złoty Para	—	— T. S.
Cesarskie dukaty	$8\frac{3}{8}$	$8\frac{3}{8}$ Agio.

Kurs giełdy wiédeńskiej.

Dnia 30. września o pierwszej godzinie po południu.

Pożyczka narodowa 5% $82\frac{5}{8}$—$82\frac{3}{4}$. Pożyczka z r. 1851 S. B. 5% 89. — 90. Lomb. wen. pożyczki z 5% $92\frac{1}{2}$ — 93. Obligacye długu państwa 5% $81\frac{3}{4}$—$81\frac{7}{8}$, detto $4\frac{1}{2}$ % 70 — $70\frac{1}{2}$, detto 4% 64 — 65, detto 3% $48\frac{1}{2}$ — 49. detto $2\frac{1}{2}$% $40\frac{1}{4}$—$40\frac{1}{2}$, detto 1% $16\frac{1}{4}$—$16\frac{1}{2}$. Oblig. Glogn. z wypłatą 5% 94 — 95. Detto Oedenburgs. z wypl. 5% 93 — 94. Detto Peszt. 4% 93 — 94. Detto Medyol. 4% 92 — 93. Obligacye indemn. niższ. austr. 5% 85 — 86. Galic. i węgier. 5% $74\frac{3}{4}$ — 75. Detto innych krajów koron. 80 — 81. Obl. bank. $2\frac{1}{2}$% 61 — $61\frac{1}{2}$. Pożyczka loter. z r. 1834 250 — 252. Detto z r. 1839 $124\frac{1}{4}$ — 125. Detto z r. 1854 $105\frac{7}{8}$ — 106. Renty Como $13\frac{1}{2}$ — $13\frac{3}{4}$.

Galic. list. zastawne 4% 89 — 90. Półn. Oblig. Prior. 5% $83\frac{1}{2}$—$84\frac{1}{2}$. Głognickie 5% 80—81. Obligacye Dun. żeglugi par. 5% 82 — 83. Oblig. Lloydy (w srebrze) 5% 89 — 90. 3% Prior. obl. tow. rząd. kolei żelazn. po 275 frank. za szt. 116 — 117. Akcyi bank. narodowego 1060 — 1062. Akcye c. k. uprzyw. towarzystwa kred. $332\frac{1}{2}$—$332\frac{3}{4}$. Akcye niż. austr. tow. eskomp. $113\frac{1}{2}$ — 114. Detto Budzyńsko-Lincko-Gmundzkiej kol. 246 — 248. Detto półn. kolei $2601\frac{1}{4}$ — $260\frac{1}{2}$. Detto tow. kol. żel. za 500 frank. 323 — $323\frac{1}{2}$. Detto tow. żegl. parowej 536 — 538. Detto 13. wydania 526 — 528. Detto Lloyda 425 — 428. Peszt. mostu łańcuch. 76 — 78. Akcye młyna parowego wiéd. 84 — 86. Detto Pressb.-Tyrnawskiej 1. wydania 22 — 23. Detto 2. wydania 36 — 37. Esterhazego losy 40 złr. 70 — $70\frac{1}{2}$. Windischgrätza losy $23\frac{1}{4}$—$23\frac{1}{2}$. Waldsteina losy $23\frac{3}{4}$ — 24. Keglevicha losy $11\frac{1}{4}$ — $11\frac{1}{2}$. Ks. Salma losy $39\frac{3}{4}$ — 40. St. Genois 38 — $38\frac{1}{2}$. Palffego losy 38 — $38\frac{1}{2}$. Clarego 39 — $39\frac{1}{4}$.

Amsterdam 2 m. $87\frac{1}{2}$. — Augsburg Uso $106\frac{1}{2}$. — Bukareszt 31 T. —. — Konstantynopol 31 T. — —. Frankfurt 3 m. 105. — Hamburg 2 m. $77\frac{5}{8}$. — Liwurna 2 m. 105 l. — Londyn 3 m. 10.12. — Medyolan 2 m. $103\frac{1}{2}$. — Paryż 2 m. $122\frac{1}{4}$. — Cesarskich ważnych dukatów agio $8\frac{1}{2}$—$8\frac{5}{8}$. — Napoleondor 8 — 10. Angielskie Sover. 10 16. — 10 17. Imperyał Ros. 8—24.

Telegrafowany wiédeński kurs papierów i weksli.

Dnia 2 października.

Oblig. długu państwa 5% $82\frac{1}{4}$; $4\frac{1}{2}$ —; 4% —; 4% z r. 1850 —. 3% —; $2\frac{1}{2}$% —. Losowane obligacye 5% —. Losy z r. 1834 za 1000 złr. —; z r. 1839 $124\frac{1}{4}$. Wiéd. miejsko bank. —. Węgiers. obl. kamery nadw. —. Akcye bank. 1067. Akcye kolei półn. 2640. Głognickiej kolei żelaznej —. Oedenburgskie —. Budwajskie —. Dunajskiej żeglugi parowej —. Lloyd —. Galic. listy zast. w Wiédniu —. Akcye niższo-austr. Towarzystwa eskomptowego à 500 złr. — złr.

Amsterdam l. 2 m. $87\frac{1}{4}$. Augsburg $106\frac{3}{4}$ 3 m. Genua — l. 2 m. Frankfurt $105\frac{1}{4}$ 2 m. Hamburg $77\frac{3}{4}$ 2 m. Liwurna — l. 2 m. Londyn 10 — 13. 2 m. Medyolan $103\frac{3}{4}$. Marsylia —. Paryż $122\frac{5}{8}$. Bukareszt —. Konstantynopol —. Smyrna —. Agio duk. ces. $8\frac{1}{2}$. Pożyczka z r. 1851 5% lit. A. —; lit. B. — Lomb. —. 5% niż. austr. obl. indemn. —; innych krajów koron. $75\frac{1}{2}$. Renty Como. —. Pożyczka z r. 1854 106. Pożyczka narodowa $83\frac{3}{8}$. C. k. austr. akcye skarb. kolei żelaz. po 500 fr. — fr. Akcye c. k. uprzywil. zakładu kredyt. 338. Hypotekar. listy zastawne —. Akcye zachodniej kolei żelaznej $209\frac{3}{4}$.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie

dnia 1. października.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
	'''				
6. god. zrana	327.11	+ 13.5°	81.0	połud.-zach. sł.	pochmurno
2. god. popoł.	327.62	+ 21.4°	50.9	zachodni „	„
10. god. wiecz.	327 75	+ 15 2°	72.1	połud.-zach. „	jasno

TEATR.

Dziś: Na cześć Imienin Jego Ces. król. Apost. Mości przy oświetleniu widowni komedya pols.: **„Mieszczani i Kmiotki.“**

KRONIKA.

Budowa szpitalu Wiktoryi w Londynie dla inwalidów wojskowych luboć bynajmniej dokonana, wznieca ciekawość znawców. Front jest 1400 stóp długi; głąb wynosi 200 stóp i rozszerza się w środkowym punkcie do 300, wysokość obliczono na 50 stóp, z trzema kopułami na 100 stop wysokości. Fundamenta zabrały trzy miliony kamieni. Ze wzgórza nad brzegiem Southampton Water, gdzie stoi ten gmach kolosalny, rozwija się widokrąg dwunastu-milowy. Obliczono go na 1000 łóżek i będzie kosztować ćwierć miliona funt. sztr. Robotnicy, na teraz 500, poźniej podwójna liczba, umieszczeni są w włości, mającej drewniane chaty australskie. Niektórzy, co byli zatrudnieni przy budowie portów w Oharges, przyozdobili fantastycznie swe izby osobliwościami z królestwa zwierząt i roślin z Ameryki południowej. Budowa ma być we dwóch latach skończona.

— „Inwalid ruski“ wymienia główniejszych gości, którzy sie w Moskwie na koronacyi znajdowali. I tak było obecnych: 6 nadzwyczajnych ambasadorów, 12 nadzwyczajnych posłów i pełnomocnych ministrów, 4 nadzwyczajnych posłów, 3 sprawujących interesa; ogólowa liczba dyplomatycznego korpusu wynosiła 106, przyczem zbywał tylko poseł papieski, który na dzień koronacyi nie stanał. Z rosyjskiego wyższego duchowieństwa byli obecni: 2 metropolitów, 8 arcybiskupów i biskupów i 2 spowiedników dworu; następnie 48 członków rady państwa, 3 sekretarzy stanu (Rosyi, Polski i Finlandyi), 1 naczelny prokurator; z wojska (oprócz posuniętych 7. września na wyższe stopnie): 62 jenerał-adjutantów, 20 jenerałów a la suite, 39 fligeladjutantów; w obozie było ściągniętych $75\frac{1}{2}$ batalionów, $84\frac{1}{2}$ szwadronów o 96 polnych działach artyleryi pieszej i 40 działach artyleryi konnej. — Szczególniejszą uwagę zwracała na siebie deputacya kozaków kirgijskich. Składali ja sultan major Titenew, sultan Ablew Aliew, sultan Mussa Czormanow, i towarzysz ich kapitan baron Silverhjelm, jako adjutant korpusu sybirskiego.

— Armia rosyjska od czasu wstąpienia na tron Jego Mości Cesarza Aleksandra II., wygląda wcale inaczej jak przedtem, pochodzi to najszczególniej z zaprowadzonych półkaftanów i jasno-szarych płaszczów co do kroju środek między płaszczem a paletotem. Barwa i krój ten uderzają najbardziej cudzoziemca, który przedtem widział wojsko rosyjskie. Inne zmiany w uniformie, mianowicie zniesienie dawniejszej długiej szarfy oficerskiej z kutasami, którą teraz zastępuje srebrny pas (kuszak) na sposób kozacki, zdejmowanie epoletów u wszystkich oficerów podczas czynności służbowej oprócz na wielką paradę czerwone spodnie jeneralicyi, równie jak wszystko co nowe w wypustkach, guzikach i t. d. daje się postrzegać dopiero po dokładnem przypatrzeniu się. Opowiadają, że Cesarz Alexander II. jeszcze następca tronu, umawiał się z Cesarzem Mikołajem, ażeby surdut uniformowy na wzór pruskiego zaprowadzić, tylko że koszta odstręczały. Ale prawie zaraz po wstąpieniu na tron wyszły nowe regulamina uniformu, a chociaż niektóre części wojska podczas wojny nie otrzymały zaraz nowych mundurów, jednakże wszystkie zgromadzone obecnie w Moskwie wojska, były całkiem podług nowych przepisów uniformowane i uzbrojone.

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sartyni.*

Z c. k. galic. drukarni rzadowej.